

**Dirección Xeral de Formación Profesional e
Ensinanzas Especiais**

**Probas de acceso a ciclos formativos
de grao superior**

Parte específica

**Economía e organización
de empresas**

Índice

1.Formato e duración.....	3
2.Exercicio	3
Pregunta 1.....	3
Pregunta 2.....	3
Pregunta 3.....	4
Pregunta 4.....	4
Pregunta 5.....	5
3.Solución completa con pautas de corrección e de puntuación	6
Pregunta 1.....	6
Pregunta 2.....	7
Pregunta 3.....	7
Pregunta 4.....	8
Pregunta 5.....	9

1. Formato e duración

Este exercicio terá unha duración dunha hora e media.

A proba consta de cinco preguntas, algunha con varios apartados.

Valorarase a utilización dunha linguaxe con termos económicos axeitados, a coherencia nas ideas expostas e a claridade na redacción.

Débense xustificar todas as respostas. Canto aos exercicios, ademais da consecución dun resultado correcto é moi importante comentar correctamente e con sentido económico os resultados acadados.

Pódese usar calculadora non gráfica e non programable.

2. Exercicio

Pregunta 1

[2,50 puntos]

María Helena García é unha empresaria individual dedicada á fabricación de aceites para motores. Ante a necesidade de financiamento para ampliar o seu negocio decide asociarse con Miguel Outeiro e constituír unha sociedade limitada: “Engraxes, SL”.

- a) Na análise do contorno xeral observamos que existen factores legais que afectan á actividade da empresa. Identifique e comente, no caso concreto da empresa “Engraxes, SL”, cales serían.
- b) Que vantaxes e inconvenientes lle supón a María Helena o cambio da forma xurídica de empresaria individual a socia dunha sociedade limitada?

Pregunta 2

[1,00 punto]

Na empresa “Engraxes, SL” o estilo de dirección seguido é o participativo. Como lles afecta isto aos traballadores no tocante á motivación e á toma de decisións?

Pregunta 3

[3,75 puntos]

“Engraxes, SL” presenta ao final do exercicio a seguinte información contable expresada en euros:

Capital social	40.000	Provedores	4.860
Cientes	13.000	Elementos de transporte	9.000
Maquinaria	13.500	Débedas a longo prazo con entidades crédito	27.500
Caixa	750	Existencias	2.650
Amortización acumulada inmovilizado	12.750	Cientes, efectos comerciais para cobrar	9.500
Construcións	48.000	Débedas a curto prazo	18.990
Bancos c/c	2.000	Reservas	5.000
Terreos e bens naturais	10.700		

- a) Elabore o balance da empresa agrupando os elementos en masas patrimoniais.
- b) Segundo o balance, a empresa “Engraxes, SL” ten unas reservas por importe de 5.000 euros. Constitúen unha fonte de recursos para a empresa? De que tipo? Que vantaxes supón este tipo de financiamento?
- c) Calcule e comente o fondo de manobra.

Pregunta 4

[1,25 puntos]

Asígnelle a cada unha das seguintes actividades levadas a cabo na empresa “Engraxes, SL” a área funcional correspondente:

- a) Obtención dun préstamo bancario.
- b) Determinación dos beneficios ou das perdas ao finalizar o exercicio económico.
- c) Clasificación dos materiais no almacén.
- d) Entrevista a un candidato a un posto de traballo.
- e) Elaboración de aceites.

Pregunta 5

[1,50 puntos]

“Engraxes, SL” conta cun cadro de 15 traballadores e dispón de sete máquinas coas que mecaniza o proceso de produción. O mes de xaneiro de 2004 produciu 10.500 litros de aceite. Durante o mes de febreiro, no que catro traballadores estiveron de vacacións, a produción foi de 8.200 litros de aceite.

- a) Cal foi a produtividade dos factores no mes de xaneiro?
- b) A produción diminuíu durante o mes de febreiro. Significa isto que a produtividade dos traballadores diminuíu?
- c) Durante o mes de marzo, xa con todos os traballadores incorporados, a produción foi de 10.700 litros. Existiron ganancias ou perdas de eficiencia do factor traballo?

3. Solución completa con pautas de corrección e de puntuación

Pregunta 1

- a) [1,50 puntos: 0,25 por cada factor explicado]
 - Factores legais que afectarían a esta empresa:
 - Normas sobre a forma xurídica: as siglas SL, que figuran na razón social da empresa, indican que se trata dunha sociedade limitada, polo que debe cumprir a normativa que a lei prevé para este tipo de sociedades (código de comercio e leis mercantís complementarias como, por exemplo, a lei de sociedades de responsabilidade limitada).
 - Normas fiscais: a empresa deberá facer fronte ao pagamento de diversos impostos, como o IVE (imposto sobre o valor engadido) ou o de sociedades, que grava o beneficio obtido.
 - Normas contables: cada ano a empresa está obrigada a presentar determinados documentos contables (balance, conta de perdas e ganancias, e memoria) e a elaborar e conservar diversos documentos, como o libro diario ou o libro de inventarios.
 - Normas laborais: os contratos de traballo dos empregados da empresa rexeranse pola normativa laboral existente, en concreto polo Estatuto dos Traballadores, o convenio colectivo do sector, a lei de prevención de riscos laborais, etc.
 - Normas ambientais: a empresa, ao desenvolver a súa actividade, vai xerar residuos que deben ser convenientemente recollidos e tratados de acordo coa normativa ambiental existente.
 - Normas urbanísticas: se decide facer obras, ampliar o local ou construír un novo almacén, deberá axustarse á normativa urbanística existente.
- b) [1,00 punto: 0,25 por cada apartado]
 - Vantaxes da forma xurídica SL respecto da empresaria individual:
 - A responsabilidade dos socios é limitada e, xa que logo, o seu patrimonio non se ve comprometido na actividade da empresa
 - Inconvenientes da forma xurídica SL respecto da empresaria individual:
 - Os trámites de constitución son máis complexos.
 - Esíxese legalmente un capital mínimo de constitución de 3.005,06 euros.
 - María Helena xa non dispón do control total sobre a empresa, porque existe outro socio.

Pregunta 2

[1,00 punto: 0,50 puntos por cada aspecto]

- Os traballadores da empresa “Engraxes, SL” participan na toma de decisións no seu nivel correspondente e séntense responsables dos resultados xerados polas súas actividades, xa que nunha dirección participativa se delegan traballo e responsabilidade. A motivación lévase a cabo a través do recoñecemento e non do medo.

Pregunta 3

- a) [1,00 punto: penalización de 0,25 puntos por cada elemento situado de xeito incorrecto no balance]

ACTIVO		PASIVO	
INMOBILIZADO	68.450	RECURSOS PROPIOS	45.000
Terreos e bens naturais	10.700	Capital social	40.000
Construcións	48.000	Reservas	5.000
Maquinaria	13.500	ESIXIBLE A LONGO PRAZO	27.500
Elementos de transporte	9.000	Débedas a longo prazo con entidades de crédito	27.500
Amortización acumulada inmovilizado	(12.750)	ESIXIBLE A CURTO PRAZO	23.850
EXISTENCIAS	2.650	Débedas a curto prazo	18.990
Existencias	2.650	Provedores	4.860
REALIZABLE	22.500		
Clientes	13.000		
Clientes, efectos comerciais para cobrar	9.500		
DISPONIBLE	2.750		
Bancos c/c	2.000		
Caixa	750		
TOTAL ACTIVO	96.350	TOTAL PASIVO	96.350

- b) [1:75 puntos: 0,50 por cada clasificación e 0,25 por cada vantaxe]
 - Si, as “reservas” constitúen unha fonte de recursos para a empresa.
 - Segundo a propiedade, esta fonte de financiamento clasifícase como recursos propios (recursos que pertencen á empresa e non existe obriga de devolvelos).
 - Segundo a procedencia, esta fonte de financiamento clasifícase como financiamento interno ou autofinanciamento (recursos xerados pola propia actividade da empresa e que se destinan á ampliación ou ao mantemento da súa actividade) e, dentro desta, como

autofinanciamento de enriquecemento (beneficios non distribuídos de exercicios anteriores e que pasan a formar parte das reservas da empresa).

- Vantaxes deste tipo de financiamento:
 - Mellora as ratios de endebedamento e solvencia da empresa, permitíndolle solicitar, se o desexa, financiamento alleo a medio e a longo prazo.
 - Proporcionalle á empresa unha maior autonomía e estabilidade, xa que non depende da obtención externa de recursos nin ten que pagar custo explícito ningún.
 - Estimula o investimento, xa que os beneficios non repartidos se invisten na empresa.
- c) [1,00 punto: cálculo 0,50 puntos e comentario 0,50 puntos]
 - Cálculo do fondo de manobra:
$$\text{Fondo de manobra} = \text{Activo circulante} - \text{Pasivo circulante} = 27.900 - 23.850 = 4.050 \text{ euros}$$
$$\text{Activo circulante} = \text{Existencias} + \text{Re alizable} + \text{Dispoñible} = 2.650 + 22.500 + 2.750 = 27.900 \text{ euros}$$
$$\text{Pasivo circulante} = \text{Esixible a curto prazo} = 23.850 \text{ euros}$$
 - A información que proporciona o fondo de manobra utilízase para determinar se a empresa se acha nunha situación de equilibrio financeiro a curto prazo; é dicir, se ten capacidade de devolver as débedas recollidas no seu pasivo circulante cos recursos de que dispón en efectivo ou que pode xerar a curto prazo, e que se recollen no activo circulante. O resultado, ao ser positivo (4.050 euros), indica que a empresa pode facer fronte as débedas que ten a curto prazo co seu activo circulante. Esta é unha situación de equilibrio financeiro normal.

Pregunta 4

- a) [0,25 puntos] Obtención dun préstamo bancario. Esta actividade correspóndelle á área financeira, xa que se encarga das actividades relacionadas coa obtención dos recursos financeiros que necesita a empresa.
- b) [0,25 puntos] Determinar os beneficios ou as perdas ao finalizar o exercicio económico. Esta actividade correspóndelle á área de contabilidade, pois é esta área a encargada de examinar e verificar a exactitude dos custos nos que incorre a empresa, determinar os resultados económicos e financeiros, e a composición do patrimonio, así como elaborar informes e estatísticas que amosen a marcha da empresa.
- c) [0,25 puntos] Clasificación dos materiais no almacén. Esta actividade correspóndelle á área de aprovisionamento. Desde esta área débense atender as necesidades relacionadas coas necesidades de materiais, contactos con provedores, recepción de materiais, almacenaxe e distribución.
- d) [0,25 puntos] Entrevista a un candidato a un posto de traballo. Esta actividade correspóndelle á área de recursos humanos, debido a que é esta área a que toma decisións sobre a organización de persoal, a selección, a administración dos recursos humanos, a formación e as relacións cos representantes dos traballadores.

- e) [0,25 puntos] Elaboración de aceites. Esta actividade correspóndelle á área de produción, que é a encargada de transformar materias primas en produtos acabados, mediante a aplicación dunha determinada tecnoloxía.

Pregunta 5

- a) [0,50 puntos: 0,25 por cada cálculo]

- Cálculo da produtividade do factor traballo durante o mes de xaneiro. [0,25 puntos]

$$\text{Produtividade por traballador} = \frac{\text{unidades producidas}}{\text{número de traballadores}} = \frac{10.500 \text{ litros}}{15 \text{ traballadores}} = 700 \text{ litros por traballador}$$

- Cálculo da produtividade por máquina durante o mes de xaneiro. [0,25 puntos]

$$\text{Produtividade por máquina} = \frac{\text{unidades producidas}}{\text{número de máquinas}} = \frac{10.500 \text{ litros}}{7 \text{ máquinas}} = 1.500 \text{ litros por máquina}$$

- b) [0,50 puntos: 0,25 polo cálculo e 0,25 polo comentario]

- Calculamos a produtividade por traballador no mes de febreiro, tendo en conta que nese mes só traballaron 11:

$$\text{Produtividade por traballador} = \frac{\text{unidades producidas}}{\text{número de traballadores}} = \frac{8.200 \text{ litros}}{11 \text{ traballadores}} = 745,45 \text{ litros por traballador}$$

Por tanto, a produtividade por traballador aumentou no mes de febreiro con respecto a xaneiro. Aínda que a produción diminuíu, non supuxo unha diminución da produtividade, porque tamén diminuíu o número de traballadores.

- c) [0,50 puntos: 0,25 polo cálculo e 0,25 polo comentario]

- Calculamos a produtividade por traballador no mes de marzo:

$$\text{Produtividade por traballador} = \frac{\text{unidades producidas}}{\text{número de traballadores}} = \frac{10.700 \text{ litros}}{15 \text{ traballadores}} = 713,33 \text{ litros por traballador}$$

A eficiencia é maior, xa que a produtividade aumentou con respecto ao mes de xaneiro sen aumentaren os factores produtivos.